

Teories del Disseny

Daniele Porretta

Codi: 105709
Crèdits. 6 ECTS
Curs 1 Curs
Semestre Segon Semestre
Tipologia FORMACIÓ BÀSICA
Data 5/9/2023 15:40

Aquesta assignatura s'imparteix en: Castellà
Les tutories es podran realitzar en: Castellà, Català, Anglès i Italià

Índex de la Guia Docent

Presentació de l'assignatura**3**

Continguts**4**

Metodologia**5**

Avaluació**6**

Bibliografia i Recursos**8**

Competències i Resultats d'Aprenentatge**9**

Presentació de l'assignatura

Breu descripció

Teories del disseny es proposa introduir i analitzar críticament els principals discursos al voltant del disseny. A través d'activitats de lectura, discussió i investigació, s'oferiran algunes claus d'interpretació per a la comprensió de la figura del dissenyador tant en el recorregut històric com en la relació amb el context cultural i social actual.

Alguns dels temes que es tractaran tindran a veure amb els àmbits del disseny, la seva relació amb la cultura visual, amb els canvis econòmics i tecnològics, però també amb la responsabilitat social del dissenyador en un context mediambiental que ens obliga a repensar molts aspectes del consum i de la producció. El punt de partida per analitzar aquests aspectes seran els textos claus de diferents disciplines no només de l'àmbit professional del disseny, sinó també de la sociologia, de l'ecologia i de la filosofia.

Objectius Formatius

L'objectiu final de l'assignatura és oferir una sèrie d'instruments que no només permetin reconèixer i entendre conceptes propis de la teoria del disseny, sinó també desenvolupar i defensar amb rigor un discurs personal sobre alguns temes de la disciplina.

Mentre que en un primer moment es fomentarà la formació d'una mirada crítica a través de l'anàlisi de fonts de diverses procedències, a la fase final es tractarà d'utilitzar les eines d'anàlisi i de recerca adquirides per defensar una idea pròpia relacionada amb la disciplina.

Continguts

L'assignatura té l'objectiu d'introduir els estudiants als conceptes principals de les teories del disseny, les esferes d'interès i la relació amb altres disciplines i activitats: el consum, l'ecologia, la cultura visual, l'especulació sobre el futur, etc.

Les temàtiques a les quals estan dedicades les sessions tant teòriques com pràctiques tenen com a punt de partida la relació del disseny amb alguns conceptes clau:

- Disseny i Antropocè
- Disseny i futur
- Disseny i gènere
- Disseny i utopia
- Disseny i metodologia
- Disseny i joc
- Disseny i imatge
- Disseny i món informatitzat

Mentre les sessions magistrals desenvolupen el discurs a través d'una sèrie de conceptes i casos exemplars, les lectures que les acompanyen presenten la contribució de pensadors diferents, des dels textos de B. Munari i V. Papanek, fins a les aportacions més recents d'I. Campi sobre el disseny i el gènere i la relació del disseny amb la innovació social desenvolupada per E. Manzini.

Metodologia

Metodologia docent

Teories del disseny es compon de tres diferents espais: les classes teòriques, els seminaris i el laboratori de síntesi final.

A les classes teòriques també s'exposaran metodologies de recerca i pautes per a la redacció de textos, eines que serviran per articular un discurs crític sobre els aspectes rellevants del disseny que seran l'objecte dels treballs de síntesi final.

Activitats formatives

Les classes teòriques

Es tracta de les classes on s'exposen els continguts teòrics de l'assignatura, relacionant el disseny no només amb els aspectes més directament lligats a la professió, sinó també amb les implicacions culturals, socials i mediambientals. L'apropament a aquestes temàtiques serà multidisciplinar, utilitzant tant la presentació d'alguns casos exemplars de la història del disseny com recorrent a la cultura visual, en particular al cinema i la fotografia, el visionat de pel·lícules, la intervenció de persones expertes convidades.

A les classes teòriques es tractaran també les metodologies i l'ús d'eines de recerca, com la redacció d'articles, la compilació de bibliografies, l'ús de mindmaps, etc.

Els seminaris

Els seminaris volen ser un espai participatiu. A través de lectures, visionat de pel·lícules i realització d'exercicis són un espai on compartir idees, aclarir dubtes, posar en comú allò que s'està aprenent.

El contingut de les classes teòriques i les lectures associades s'avaluen mitjançant la realització d'exercicis pràctics, però sobretot amb la participació activa als seminaris i amb una prova escrita. El pes sobre la nota final, tal com es detalla més endavant, és del 35% per als seminaris i del 25% de la prova escrita.

El treball de síntesi final

El treball de síntesi final és el moment en què s'utilitzen les metodologies i les eines que s'han après per fer un treball que expressi de manera creativa però també rigorosa un posicionament crític respecte a un aspecte que concerneix el disseny. Es duu a terme a la darrera fase de l'assignatura a través de la realització d'exercicis tutoritzats i una presentació pública del treball final. Consta de dues parts diferents, una investigació sobre l'argument escollit que es recull en un dossier entregable i presentat públicament, i el treball final. Totes dues activitats compten cadascuna un 20% de la nota final i són recuperables.

Avaluació

Sistema Avaluació

L'Objectiu de l'avaluació continuada és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

A partir de la segona matrícula, l'avaluació de l'assignatura podrà consistir, a decisió del professor(s), en una prova de síntesi, que permet l'avaluació dels resultats d'aprenentatge previstos en la guia docent de l'assignatura. En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

Normativa General d'Avaluació

// Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0.

// Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.

// Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.

// En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Procés de Revisió

La revisió es pot sol·licitar al professorat es realitzarà segons calendari lectiu.

Procés de Reavaluació

Normativa general

No es contemplen sistemes de reavaluació en els casos de les pràctiques externes, els TFG, i les assignatures / activitats formatives que, pel seu caràcter eminentment pràctic, no ho permeten.

Per participar a la reavaluació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul.

Criteris d'Avaluació

Lectures:

1. Seminaris 35% (no recuperable)

Correspon a l'assistència i participació activa als seminaris, a la realització de diagrames i exercicis sobre els textos.

2. Prova escrita sobre els textos 25% (recuperable)

Correspon a una prova escrita sobre les lectures fetes.

Treball de síntesi final:

3. Investigació 20% (recuperable)

4. Treball de síntesi 20% (recuperable)

Normativa específica de l'assignatura:

Per poder participar a la reavaluació l'alumnat ha d'haver assolit una nota igual o superior al 3,5 en l'avaluació continuada. En cas contrari, l'assignatura es considerarà suspesa.

Bibliografía i Recursos

Campi, Isabel. 2020. ¿Qué es el diseño? Barcelona: Gustavo Gili.

Falcinelli, Riccardo. 2019. Cromorama. Cómo el color transforma nuestra visión del mundo. Barcelona: Taurus.

Manzini, Ezio. 2015. Cuando todos diseñas. Una introducción al diseño para la innovación social. Madrid: Experimenta Theoria.

Munari, Bruno. 2016. ¿Cómo nacen los objetos? Apuntes para una metodología proyectual. Barcelona: Gustavo Gili.

Papanek, Victor. 2014. Diseñar para el mundo real. Ecología humana y cambio social. Barcelona: Pollen.

Ramírez, Juan Antonio. 2005. Cómo escribir sobre arte y arquitectura. Barcelona: Ediciones del Serbal.

Sadin, Éric. 2020. La inteligencia artificial o el desafío del siglo. Buenos Aires: La caja negra.

Sparke, Penny. 2016. Diseño y cultura. Una introducción. Barcelona: Gustavo Gili.

Competències i Resultats d'Aprenentatge

Competències específiques

Competència

CE10. Estructurar i jerarquitzar gràficament la informació verbal.

Resultats d'aprenentatge

CE10.2. Esquematzar i confeccionar mapes conceptuals a partir de la lectura d'articles de teoria i crítica de l'art i del disseny.

Competència

CE16. Demostrar entendre i interpretar de manera pertinent i raonada els textos d'història, teoria i crítica del disseny.

Resultats d'aprenentatge

CE16.2. Distingir entre el tema i els objectius d'un assaig acadèmic de teoria i crítica de l'art i del disseny.

CE16.3. Localitzar els conceptes clau i les principals línies argumentals d'un assaig acadèmic de teoria i crítica de l'art i el disseny.

CE16.4. Confrontar les divergències entre els diferents autors en una polèmica de teoria i crítica de l'art i el disseny.

CE16.5. Contrastar els conceptes i arguments adquirits en les lectures de teoria i crítica de l'art i del disseny mitjançant la seva aplicació a l'anàlisi de nous casos.

Competències transversals

CT2. Elaborar informes professionals i treballs acadèmics.

CT3. Demostrar conèixer i utilitzar correctament les fonts documentals i la bibliografia necessària tant per a la projectació com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny.

CT15. Valorar i preservar el patrimoni cultural, artístic i paisatgístic.

CT19. Demostrar una disposició afectiva positiva envers els valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual.